

UZASADNIENIE

D. Ś. został oskarżony o to, że: w dniu 18 lipca 2013r. sprowadził na terytorium kraju przez przejście graniczne w K., bez dopełnienia obowiązku celnego polegającego na przedstawieniu organowi celnemu i zgłoszenia celnego, towar nieoznaczony znakami akcyzy w postaci (...) paczek papierosów różnych marek, przez co naraził na uszczuplenie należności celne w wysokości 5861,00 zł. oraz należności podatkowe w wysokości 161.578,00 zł. w tym podatek od towarów i usług w kwocie 34.521,00 zł. i podatek akcyzowy w kwocie 134.057,00 zł.,

tj. o przestępstwo skarbowe z art. 86 § 4 i 1 k.k.s. w zb. z art. 54 § 2 i 1 k.k.s. w zb. z art. 63 § 6 i 2 k.k.s. w zw. z art. 7 § 1 k.k.s.

Wyrokiem z dnia 13 maja 2015 roku w sprawie o sygn. II K 33/15 Sąd Rejonowy w Łęczycy oskarżonego D. S. uznał za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu i za to na podstawie art. 86 § 4 i 1 k.k.s. w zb. z art. 54 § 2 i 1 k.k.s. w zb. z art. 63 § 6 i 2 k.k.s. w zw. z art. 7 § 1 k.k.s. skazał go, a na podstawie art. 54 § 2 k.k.s. w zw. z art. 7 § 2 k.k.s. wymierzył mu karę grzywny w wysokości 200 (dwustu) stawek dziennych, przy ustaleniu wysokości jednej stawki dziennej na kwotę 50 (pięćdziesięciu) złotych; na podstawie art. 30 § 1 i 2 k.k.s. w zw. z art. 29 § 1 pkt 1 k.k.s. w zw. z art. 31 § 5 i 6 k.k.s. orzekł przepadek na rzecz Skarbu Państwa dowodów rzeczowych opisanych w wykazie dowodów rzeczowych nr 1 na k. 33 akt sprawy pod pozycjami 1-5 i zarządził ich zniszczenie; zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 2.000 (dwa tysiące) tytułem zapłaty kosztów sądowych, w pozostałym zakresie zwolnił go od obowiązku zapłaty kosztów sądowych, wydatki w tym zakresie przejmując na rzecz Skarbu Państwa.

Apelację od powyższego wyroku wywiódł oskarżyciel publiczny : Urząd Celny w B., zaskarżając go na niekorzyść oskarżonego w części dotyczącej niezastosowania środka karnego w postaci orzeczenia przepadku naczepy marki (...) nr rej. (...), rjr. VIN: (...) wraz z dowodem rejestracyjnym seria DR/BAI (...), ewentualnie orzeczenia ściągnięcia równowartości pieniężnej przepadku w/w przedmiotu, ponadto nieprawidłowo określonej wysokości jednej stawki dziennej na kwotę 50 zł.

Na podstawie art. 427 § 1 i 2 i art. 438 pkt. 1 i 4 kpk w zw. z art. 113 § 1 kks wyrokowi temu zarzucił:

1) niezastosowanie środka karnego w postaci orzeczenia przepadku naczepy marki (...) nr rej. (...), nr VIN: (...) wraz z dowodem rejestracyjnym seria DR/BAI (...) ewentualnie orzeczenia ściągnięcia równowartości pieniężnej przepadku w/w przedmiotu,

2) obrazę przepisów prawa materialnego tj. art. 23 § 3 kks polegającą na orzeczeniu wobec oskarżonego kary grzywny w wysokości 200 stawek przyjmując jedną stawkę dzienną równą kwocie 50 zł, gdy zgodnie z art. 23 § 3 kks wysokość stawki dziennej nie może być niższa niż 1/30 najniższego wynagrodzenia,

3) obrazę przepisów prawa materialnego tj. art. 163 kks polegającą na braku rozstrzygnięcia w orzeczeniu kwestii interwencji.

Na podstawie art. 437 kpk w zw. z art.113§1 kks Urząd Celny wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazania sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Apelację wniósł również obrońca oskarżonego D. Ś.. Wymieniony na podstawie art. 444 kodeksu postępowania karnego zaskarżył wyrok w całości zarzucając :

1. bezwzględną przyczynę odwoławczą wobec naruszenia przepisu art. 439 par.1 pkt 11 kodeksu postępowania karnego w zw. z art. 113 par. kodeksu karnego skarbowego, wobec rozpoznania sprawy w postępowaniu zwyczajnym na rozprawach 8 kwietnia i 6 maja 2015 roku pod nieobecność oskarżonego ;

2. mającą wpływ na treść przepisów obrazę przepisów postępowania , w szczególności art. 5 par.2 i 424pkt. 1 w zw. art. 113 par. 1 kks przez rozstrzygnięcie na niekorzyść oskarżonego nie dających się usunąć wątpliwości w zakresie jego działania pod przymusem;

3. rażącą niewspółmierność kary wyrażającą się w wymierzeniu surowej kary grzywny w zakresie wysokości ilości stawek.

Obrońca oskarżonego w konkluzji wniósł o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Łęczycy w innym składzie, albo zmianę wyroku przez uniewinnienie oskarżonego, lub wydatne obniżenie wymierzonej kary grzywny.

Sąd okręgowy zważył, co następuje:

Zainicjowana apelacją Urzędu Celnego kontrola odwoławcza zaskarżonego wyroku musiała skutkować jego uchyleniem. Wiodąca przyczyna takiego orzeczenia instancji odwoławczej tkwi w rażącym naruszeniu przepisów prawa . Uchybienia te nie pozostają bez wpływu na treść wydanego rozstrzygnięcia w stopniu prowadzącym do stwierdzenia konieczności uchylenia poddanego kontroli odwoławczej wyroku i przekazania sprawy sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

W pierwszej kolejności podnieść należy , iż uznając D. S. zarzucanego mu czynu na podstawie art. 54 § 2 k.k.s. w zw. z art. 7 § 2 k.k.s. Sąd wymierzył mu karę grzywny w wysokości 200 (dwustu) stawek dziennych, przyjmując wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 50 (pięćdziesięciu) złotych.

Zgodnie z art. 23 k.k.s. wymierzając karę grzywny za przestępstwo skarbowe sąd określa liczbę stawek oraz wysokość jednej stawki dziennej. Paragraf 1 tego przepisu wskazuje także na liczbę stawek , zaś przepis §3 precyzuje, że ustalając stawkę dzienną, sąd bierze pod uwagę dochody sprawcy, jego warunki osobiste, rodzinne, stosunki majątkowe i możliwości zarobkowe. Jednocześnie wskazuje, że stawka dzienna nie może być niższa od jednej trzydziestej części minimalnego wynagrodzenia, ani też przekraczać jej czterystukrotności. Zatem punktem wyjścia dla określenia wysokości stawki dziennej grzywny za przestępstwo skarbowe jest wysokość minimalnego wynagrodzenia w czasie popełnienia przypisanego czynu (wyrok S.N. z 10 lipca 2014r., (...) 115/14). W 2013 roku minimalne wynagrodzenie za prace, wynosiło 1600 zł. (Dz.U. z 2012r.poz.1026) . Tak więc wysokość jednej stawki dziennej nie może być niższa niż 53,33 zł. W przedmiotowej sprawie Sąd ustalił wysokość jednej stawki na kwotę 50 (pięćdziesięciu) złotych tj. kwotę poniżej wskazanej w ustawie, dopuszczając się rażącego i mającego istotny wpływ na treść orzeczenia naruszenia prawa tj. art. 23 § 3 k.k.s.- co słusznie podniósł oskarżyciel publiczny w środku odwoławczym.

Sąd Rejonowy nie odniósł się w wyroku do wniosku interwenienta (k. 57-61).

Przypomnieć należy, iż zgodnie z treścią art. 163 k.k.s. orzeczenie kończące postępowanie powinno w miarę potrzeby zawierać także rozstrzygnięcie co do przepadku przedmiotów i ściągnięcia ich równowartości pieniężnej, środka karnego przepadku korzyści majątkowej i ściągnięcia jej równowartości pieniężnej, należności publicznoprawnej uszczuplonej czynem zabronionym, odpowiedzialności posiłkowej, zobowiązania podmiotu, który uzyskał korzyść majątkową, do jej zwrotu lub roszczeń interwenienta. Posłużenie się przez ustawodawcę w komentowanym przepisie zwrotem "także" świadczy jednoznacznie o tym, że unormowanie w nim zamieszczone stanowi uzupełnienie uregulowań k.p.k., określających treść orzeczenia kończącego postępowanie karne. Przyjmując wyjściowo, że orzeczeniem kończącym postępowanie w rozumieniu analizowanego przepisu jest każdy wyrok, a także postanowienie sądu o umorzeniu postępowania karnego skarbowego, należy uznać, że art. 163 k.k.s. uzupełnia uregulowania k.p.k. zamieszczone nie tylko w art. 413, art. 94 § 1 czy art. 504 § 1, ale również zawarte w art. 414 k.p.k.

Treść art. 163 k.k.s. mogłaby sugerować, że przepis ten stwarza jedynie możliwość włączenia do treści orzeczenia kończącego postępowanie skonkretyzowanych w tym przepisie rozstrzygnięć. Z potrzeby zagwarantowania prawidłowego działania organów procesowych należy jednak wywieść nakaz czynienia użytku z kompetencji wyrażonej w art. 163 k.k.s., jeżeli w postępowaniu karnym skarbowym zaktualizuje się sprawa orzekania, co do

kwestii wyszczególnionych w komentowanym przepisie (Gostyński, Komentarz, s. 294; Prusak, Kodeks, t. II, s. 1182). Ustawodawca w komentowanym przepisie wprawdzie nie precyzuje rozstrzygnięć zapadających w kwestii roszczeń interwenienta oraz przesłanek ich wydania. Odwołując się zaś w przebiegu interpretacji do treści art. 416 § 1 k.p.k. (tak też Grzegorzcyk, Komentarz, 2009, s. 652) można przyjąć, że do uwzględnienia interwencji może dojść w zasadzie tylko w przypadku skazania oskarżonego. W innych wypadkach, a więc w razie wydania wyroku uniewinniającego albo warunkowego lub bezwarunkowego umorzenia postępowania, regułą stanowi pozostawienie bez rozpoznania interwencji. Jeżeli w przypadku skazania oskarżonego brak jest podstaw do uwzględnienia interwencji, orzeczenie kończące postępowanie powinno zawierać rozstrzygnięcie o jego oddaleniu. W przypadku uwzględnienia interwencji sąd powinien nakazać zwrot interwenientowi zajętych przedmiotów, co do których ją zgłoszono, w zakresie w jakim nastąpiło jej uwzględnienie (zob. Grzegorzcyk, Komentarz, 2009, s. 652). W przedmiotowej sprawie mimo zgłoszenia interwencji przez pełnomocnika interwenienta A. C. zwrótu naczepty marki K. o nr. rej (...) wraz z dowodem rejestracyjnym o nr. DR/BAI (...) Sąd w orzeczeniu kończącym postępowanie nie podjął żadnej decyzji - co czyni wydany wyrok wadliwym.

Zważywszy na czynione zarzuty oskarżyciela nie orzeczenia przepadku na rzecz Skarbu Państwa naczepty marki (...) nr rej. (...), nr VIN: (...) wraz z dowodem rejestracyjnym podnieść należy co następuje : zgodnie z art. 22 §2 k.k.s. drugim - obok kary - rodzajem reakcji penalnej na popełnienie przestępstw skarbowych są środki karne. Wśród nich przewidziany jest przepadek przedmiotów. Przepis art. 29 k.k.s. wskazuje katalog tych przedmiotów, wyróżniając cztery kategorie: 1) przedmiot pochodzący bezpośrednio z przestępstwa skarbowego; 2) narzędzie lub inny przedmiot stanowiący mienie ruchome, które służyło lub było przeznaczone do popełnienia przestępstwa skarbowego; 3) opakowanie oraz przedmiot połączony z przedmiotem przestępstwa skarbowego w taki sposób, że nie można dokonać ich rozłączenia bez uszkodzenia któregośkolwiek z tych przedmiotów; 4) przedmiot, którego wytwarzanie, posiadanie, obrót, przechowywanie, przewóz, przenoszenie lub przesyłanie jest zabronione. Przenosząc to na realia niniejszej sprawy należy zauważyć, iż w dniu 17.07.2013r. w Oddziale Celnym w K. w trakcie kontroli celnej zestawu nr rej. (...) ujawniono w kołach jezdnych i zapasowych naczepty marki (...) nr VIN: (...) wyroby akcyzowe w postaci (...) paczek papierosów nieoznaczonych znakami akcyzy. Do wszczętej sprawy o czyn z art. 86 §4 i 1 k.k.s. w zb. z art. 54 §2 i 1 k.k.s. w zb. z art. 63 §6 i 2 k.k.s. w zw. z art. 7§1 k.k.s. zajęto w/w wyroby akcyzowe stanowiące w myśl cytowanego przepisu art. 29 k.k.s. - przedmiot pochodzący bezpośrednio z przestępstwa oraz naczeptę, będącą mieniem ruchomym, które służyło do popełnienia przestępstwa skarbowego. Artykuł 30 k.k.s. normuje przestanki ustalania, kiedy przepadek przedmiotów ma charakter obligatoryjny, a kiedy fakultatywny (§ 1), określa w stosunku do poszczególnych przestępstw skarbowych ten charakter (§ 2, 3, 4, 5, 6), a także taksatywnie wymienia te przedmioty, które przypadkowi podlegają (§ 2, 3, 4, 5, 6). Zgodnie z treścią tego przepisu - w takim przypadku jaki ma miejsce w niniejszej sprawie - czyli stwierdzenia popełnienia przestępstwa skarbowego określonego w art. 86 §4 i 1 k.k.s. w zb. z art. 54 §2 i 1 k.k.s. w zb. z art. 63 §6 i 2 k.k.s. w zw. z art. 7§1 k.k.s. sąd na podstawie art. 30 § 1 i 2 k.k.s. w zw. z art. 29 § 1 pkt 1 k.k.s. w zw. z art. 31 § 5 i 6 k.k.s. prawidłowo orzekł przepadek na rzecz Skarbu Państwa dowodów rzeczowych w postaci papierosów bez znaków akcyzy i zarządził ich zniszczenie. Przepis art. 31 § 1a k.k.s. wskazuje, że sąd może orzec przepadek przedmiotów określonych w art. 29 pkt.2 k.k.s., niebędących własnością sprawcy, jeżeli ich właściciel lub inna osoba uprawniona na skutek niezachowania ostrożności wymaganej w danych okolicznościach przewidywała albo mogła przewidywać, że mogą one służyć lub być przeznaczone do popełnienia przestępstwa skarbowego. Zatem warunkiem orzeczenia przepadku naczepty marki KRONE wraz z dowodem rejestracyjnym stanowiące instrumenta sceleris, o których mowa w art. 29 pkt. 2 k.k.s. niebędące własnością sprawcy jest przypisanie właścicielowi tejże naczepty niezachowanie ostrożności wymaganej w danych okolicznościach w skutek czego przewidywał on lub mógł przewidywać, że mogą one służyć lub być przeznaczone do popełnienia przestępstwa skarbowego. Respektując pierwszoplanową rolę wykładni językowej w ramach dekodowania normy prawnej należy podkreślić, że wykazanie rzeczowych okoliczności nie przesadza o obowiązku orzeczenia przepadku przedmiotów stanowiących instrumenta sceleris niebędących własnością sprawcy. Świadczy o tym chociażby posłużenie się przez ustawodawcę w art. 31 § 1a k.k.s. funktorem modalnym „może” wskazującym, że orzeczenie przepadku przedmiotów stanowi kompetencję sądu, która jest połączona z wolnością czynienia z niej użytku (S. Wronkowska, Z. Ziemiński, Zarys teorii prawa, s.105, Komentarz do K.K.S. Wilk 2014 wyd.2/ Z.). Biorąc pod uwagę znamionującą prawo karne skarbowe możliwość orzeczenia przepadku przedmiotów,

niebędących własnością sprawcy podkreślenia wymaga, że prawo własności przysługujące interwenientowi co do przedmiotów zagrożonych przypadkiem w procesie karnym skarbowym nie stanowi wystarczającej przesłanki do uwzględnienia interwencji. W przypadku narzędzi lub innych przedmiotów stanowiących mienie ruchome, które służyły lub były przeznaczone do popełnienia przestępstwa skarbowego (instrumenta sceleris), nieuwzględnienie interwencji pochodzącej od podmiotu dysponującego prawem własności przedmiotu, a zatem orzeczenie jego przypadku wchodzi w rachubę w razie dodatkowego ustalenia okoliczności o których była wyżej mowa z art. 31 § 1a k.k.s.

Tak więc Sąd Rejonowy poprzez pryzmat powyższych uwag winien poczynić ustalenia i orzec co do dowodu rzeczowego w postaci naczepy marki (...) nr rej. (...), nr VIN: (...) wraz z dowodem rejestracyjnym i interwencji A. C..

Zaniechanie powyższych powinności przez Sąd pierwszej instancji skutkuje uchYLENIEM zaskarżonego orzeczenia oraz przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania.

Wobec takiego rozstrzygnięcia rozpoznanie zarzutów apelacji obrońcy oskarżonego stało się bezprzedmiotowe.

Rozpoznając ponownie sprawę Sąd uwzględni powyższe uwagi, a gdy zajdzie taka potrzeba sporządzi uzasadnienie, wskazując precyzyjnie motywy, którymi się kierował przy wydaniu rozstrzygnięcia .